

die resumere, sed illæ legantur, quæ sua quaque die occurrunt, aut cum eisdem jungantur. Quod semper servetur, quando Lectiones occurrentes de Scriptura aliquo die omittuntur.

7. Cum autem initium alicujus Epistolæ catholicæ tempore Paschali, aut alicujus Prophetæ minoris mense Novembri, infra Hebdomadam illorum temporum impeditur aliquo Festo novem Lectionum habente proprias Lectiones de Scriptura, dictum initium Epistolæ et Prophetæ, quoad commode fieri poterit, ponatur in sequenti Feria, alio simili initio Scripturæ ponendo, vel Festo non impedita; alioquin in præcedenti similiter non impedita, ita ut aliquo modo ponatur, etiamsi plura initia eodem die poni oporteat.

8. De Scriptura quoque tantum est positum, quantum satis videtur pro numero Hebdomadarum, quæ esse possunt inter Epiphaniam et Septuagesimam, et inter Pentecosten et Adventum. Ubi vero contingit minui numerum Dominicarum et Hebdomadarum post Epiphaniam, adveniente Dominica Septuagesimæ, quod superest de Epistolis beati Pauli, quæ distributæ sunt pro numero dicendarum Dominicarum et Hebdomadarum, eo anno omittitur, quamvis de aliquibus Epistolis nihil sit lectum. Quod etiam fit de Scriptura ex libris Regum (de quibus legitur ab Octava Pentecosten usque ad Dominicam primam Augusti), cum non expletur numerus Dominicarum post Pentecosten de eis libris annotatus usque ad mensem Augusti; quia tunc, Lectionibus de his libris omissis, legitur de Scriptura, quæ ponitur mense Augusti. Quod si fiat de aliqua Dominica post Epiphaniam anticipata in Feria, eo modo quo dictum est de Dominicis numero 4. et 5., tunc post Offi-

cium Dominicæ anticipatæ, in sequentibus diebus legatur de Epistolis sancti Pauli assignatis Dominicæ anticipatæ, et sequentibus Feriis, omissis aliis, quæ sunt assignatæ præcedenti Hebdomadæ. Quid autem observandum sit, cum mensis, cui quinque Dominicæ assignantur, non habuerit nisi quatuor, in propriis locis notatur.

9. Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum leguntur in Festis, ubi assignantur in Proprio Sanctorum per Annum. Rursus, quando aliquod Festum in propria Ecclesia solemniter celebratur: item, quando aliquod Festum novem Lectionum occurrat in Quadragesima, et Quatuor Temporibus, in secunda Feria Rogationum, et in Vigilia Ascensionis, in quibus Feriis in Officio de Tempore non assignantur Lectiones de Scriptura, sed de Homilia; tunc enim in Festis recurrendum est ad Lectiones de Scriptura positas in Communi Sanctorum. Quod si in aliquibus ex supradictis Feriis occurrat dies Octavæ alicujus Festi habentis Octavam, tunc in primo Nocturno diei Octavæ repetuntur Lectiones, quæ in primo Nocturno Festi lectæ fuerunt: si vero occurrat dies infra Octavam, tunc sumantur de Communi. Aliæ Lectiones secundi et tertii Nocturni positæ in Communi Sanctorum similiter leguntur, quando in Proprio Sanctorum assignantur, et quando in aliqua Ecclesia aliquod Festum celebratur cum novem Lectionibus, (quia in ea est solemne, aut consuetum in ea celebrari), quod proprias et approbatas de Festo Lectiones non habuerit.

10. Lectiones primi Nocturni leguntur cum titulo libri, ex quo sumuntur, nisi aliter in propriis locis notetur. Lectiones etiam secundi Nocturni, quando sunt ex aliquo Sermone vel Tractatu, le-

guntur cum titulo et nomine auctoris; alias minime. Et similiter in tertio Nocturno præponitur Titulus auctoris, cujus est Homilia.

11. In fine cujusque Lectionis dicitur *Tu autem Dōmine miserere nobis.* et respondetur *Deo grātiās.* Quod etiam fit in Lectionibus brevibus in principio Completorii, et in fine Primæ post *Prætiōsa.* præterquam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha, et in Officio Defunctorum, ut suis locis ponitur.

XXVII. DE RESPONSORIIS POST LECTIONES.

1. Responsoria dicuntur ad Matutinum post Lectiones: id est, post quamlibet Lectionem dicitur unum Responsorium, ut infra.

2. In Festis novem Lectionum (præterquam in Festo Sanctorum Innocentium, quando non venerit in Dominica), et in Dominicis ab Octava Paschæ inclusive, usque ad Adventum exclusive, et a Dominica infra Octavam Nativitatis inclusive, usque ad Septuagesimam exclusive, dicuntur octo tantum Responsoria; et in fine tertii, sexti, et octavi, dicitur *Glōria Patri.* cum repetitione partis Responsorii: quod regulare est in fine ultimi Responsorii cujuslibet Nocturni, tam in Officio novem quam trium Lectionum: excepto tempore Passionis, quo tempore, loco *Glōria Patri.* repetitur Responsorium a principio: excepto etiam Officio Defunctorum, in quo illius loco dicitur *Réquiem æternam. etc.* Qui Versus *Glōria Patri.* quibusdam diebus dicitur in primo Responsorio, ut in propriis locis annotatur. Post nonam Lectionem prædictis diebus, quando octo tantum dicuntur Responsoria, immediate dicitur Hymnus *Te Deum.*

3. In Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque

ad Dominicam Palmarum inclusive, et in triduo ante Pascha, dicuntur novem Responsoria, quia tunc non dicitur *Te Deum.*

4. In Officio autem trium Lectionum, quando fit de Festo, et in Feriis temporis Paschalis, quod est inter Dominicam in Albis et Ascensionem (excepta Feria secunda Rogationum, in qua ponitur tertium Responsorium), dicuntur duo Responsoria, quia post tertiam Lectionem dicitur *Te Deum.* Quæ Responsoria in Festis sumuntur de Communi Sanctorum, et in dictis Feriis temporis Paschalis, quando alia propria non assignantur, sumuntur de Dominica in qua primo sur.t posita, hoc ordine: secunda et quinta Feria, primum et secundum Responsorium primi Nocturni: Feria tertia et sexta, primum et secundum Responsorium secundi Nocturni: Feria quarta, primum et secundum Responsorium tertii Nocturni.

5. In aliis Feriis extra tempus Paschale dicuntur tria Responsoria (quia in illis non dicitur *Te Deum.*) hoc ordine: Feria secunda et quinta, tria Responsoria primi Nocturni: Feria tertia et sexta, tria Responsoria secundi Nocturni: Feria quarta et Sabbato, quando in eo fit de Feria, tria Responsoria tertii Nocturni Dominicæ præcedentis, in qua primo sunt posita. Verum quia in tertio Nocturno Dominicarum a tertia post Pentecosten inclusive, usque ad Adventum exclusive, non habetur nisi unum Responsorium dicendum infra Hebdomadam, quod est septimum in Dominica (propterea quod Responsorium *Duo Sērāphim.* non dicitur nisi in prædictis Dominicis): ideo Feria quarta et Sabbato, quando Responsoria sumenda erunt ex tertio Nocturno, primum Responsorium erit quod est septimum Dominicæ: secundo et tertio loco dicitur secundum et

tertium sequentis Feriæ, id est, post secundam et tertiam Lectionem dicitur secundum et tertium Responsorium, quod est secundum et tertium secundæ sequentis Feriæ, si propria Responsorio habuerit; alioquin, si non habuerit propria, dicitur secundum et tertium Responsorium primi Nocturni ejusdem Dominicæ. Ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam habentur Responsorio propria singulis Feriis, excepto Sabbato, in quo, quando fit de Feria, dicuntur Responsorio Feriæ quartæ.

6. Sumuntur autem Responsorio ex eo loco, ubi primo sunt posita in principio mensis, vel libri, et repetuntur in aliis sequentibus Dominicis illius mensis in quibus alia non assignantur; vel donec de illo libro legitur, unde sumpta sunt Responsorio. Quæ autem in prima Hebdomada mensis posita sunt per Ferias, repetuntur eodem ordine in eisdem Feriis per sequentes Hebdomadas, donec alia ponantur. Ubi vero non adsunt propria, semper ex Nocturnis Dominicæ sumuntur dicto ordine.

7. Si Responsorio primi Nocturni ejus Dominicæ, in qua primo ponuntur, propter Festum duplex in ea occurrens, in ipsa Dominica poni non possint, ponantur prima die ejus Hebdomadæ, in qua occurrat fieri de Feria, et omittantur alia quæ forte in illa Feria propria haberentur. Si vero in tota Hebdomada non occurrat dies in quo fiat de Feria, illa Responsorio ponantur in sequenti Hebdomada, vel Dominica similiter non impedita, et dummodo in ea alia Responsorio non sint primo ponenda; alioquin eo anno omittantur. Responsorio etiam quæ in aliquibus Feriis per Hebdomadam habentur, si eo die quo posita sunt, non possunt dici propter Festum occurrens, non sunt

transferenda in aliam diem, sed omittuntur.

8. Tempore Paschali, in fine Responsorii, ante Versum, additur *Alleluia*.

XXVIII. DE RESPONSOIIS BREVIIBUS HORARUM.

1. Responsorio brevia dicuntur post Capitulum ad Primam, Tertiam, Sextam, et Nonam, et ad Completorium, præterquam in triduo ante Pascha usque ad Nonam Sabbati in Albis inclusive, quibus diebus non dicuntur. Ad Primam et Completorium semper dicuntur eodem modo, ut in Psalterio. In aliis Horis, quando fit Officium de Dominica, vel Feria per Annum, dicuntur ut habentur in Psalterio. In Adventu autem, Quadragesima, tempore Passionis et Paschali, ut suis locis habentur propria. In Festis similiter, quando non habentur propria, dicuntur ut in Comuni Sanctorum.

2. In fine Responsorii brevis dicitur *Glória Patri*, cum repetitione Responsorii eo modo quo ordinatur ad Primam in Psalterio, præterquam tempore Passionis: tunc enim non dicitur *Glória Patri*, in Officio de Tempore, sed solum repetitur Responsorium breve a principio.

3. In Responsorio brevi ad Primam, loco Versus *Qui sedes, etc.* in Adventu dicitur: *Qui venturus es in mundum*, tam in Dominicis et Feriis, quam in Festis, excepto Festo Immaculatæ Conceptionis beatæ Mariæ et per Octavam. In Nativitate Domini usque ad Epiphaniam, etiam in Festis occurrentibus; in Festo Corporis Christi, et per Octavam, et in omni Officio B. Mariæ, tam novem quam trium Lectionum, etiamsi infra ejusdem Octavas fiat de Festo vel de Dominica, dicitur: *Qui natus es de Maria Virgine*. In

Epiphania, et per Octavam, et in Festo Transfigurationis, dicitur: *Qui apparuisti hodie*. A Dominica in Albis inclusive, usque ad Ascensionem exclusive, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis (excepto Officio beatæ Mariæ) semper dicitur: *Qui surrexisti a mortuis*. In Ascensione usque ad Pentecosten exclusive dicitur: *Qui scandis super sidera*. In Pentecoste et reliquo anni tempore, tam in Officio de Tempore quam de Sanctis, dicitur: *Qui sedes ad dexteram Patris*, ut in Psalterio. Aliqua præterea sunt propria Officia, veluti pretiosissimi Sanguinis, et sacratissimi Cordis Domini nostri Jesu Christi ac Septem Dolorum B. Mariæ Virginis, in quibus proprius Versus assignatur, ut suis locis ponitur.

4. Responsorio brevia aliarum Horarum, quæ ponuntur in prima Dominica de Adventu, dicuntur per totum Adventum, quando fit Officium de Tempore. Similiter quæ ponuntur in prima Dominica Quadragesimæ, dicuntur usque ad Dominicam Passionis exclusive. Et quæ ponuntur in Dominica Passionis, dicuntur usque ad Feriam quintam in Coena Domini exclusive. Item quæ ponuntur in Dominica in Albis, dicuntur usque ad Ascensionem exclusive. Quæ vero ponuntur in aliquo Festo habente Octavam, dicuntur per totam Octavam quando fit de Octava. In Officio autem beatæ Mariæ, tam novem quam trium Lectionum, exceptis Festis quæ habent propria, dicuntur semper Responsorio brevia de Comuni Virginum.

5. Tempore Paschali, a Dominica in Octava Paschæ usque ad Sabbatum post Pentecosten inclusive, in fine Responsorii brevis ante primum Versum dicuntur duo *Alleluia*, quæ etiam post dictum primum Versum repetuntur pro parte Responsorii; et in fine se-

cundi Versus unum tantum *Alleluia*, tam in Officio de Tempore quam de Sanctis, ut dicitur in Rubrica quæ est in Sabbato in Albis. Extra tempus Paschale, quamvis in aliquibus Festis ad Tertiam, Sextam, et Nonam, Responsorio brevibus addantur *Alleluia*, non ideo adduntur ad Primam et Completorium.

XXIX. DE CAPITULIS.

1. Capitula semper dicuntur (præterquam a Feria quinta in Coena Domini, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, et præterquam in Officio Defunctorum) ad Vesperas, Laudes et alias Horas, dictis Psalmis et Antiphonis; ad Completorium vero dicto etiam Hymno.

2. Capitula dominicalia posita in Psalterio in primis et secundis Vesperis, in Laudibus et Horis, dicuntur a tertia Dominica post Pentecosten usque ad Adventum, et a secunda post Epiphaniam usque ad Septuagesimam. Capitula autem ferialia dicuntur post Octavam Pentecostes usque ad Adventum, et ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ. Aliis temporibus dicuntur ut in Proprio de Tempore: si fit de Sanctis, ut in Proprio de Sanctis, cum propria adsunt; alioquin de Comuni Sanctorum. Capitulum Primæ et Completorii (quando Capitula dicuntur) nunquam mutatur, ut in Psalterio.

3. In Dominicis ab Adventu usque ad Octavam Epiphaniæ, et a Septuagesima usque ad tertiam post Pentecosten, et in Feriis temporis Paschalis, et in omnibus Festis regulariter, Capitulum positum in primis Vesperis dicitur in Laudibus, ad Tertiam, et in secundis Vesperis, quibusdam exceptis, quæ suis locis assignantur.

4. In Feriis tempore Paschali ad Primam dicitur Capitulum *Regi sæculorum*, sicut in Domini-

cis, et Festis. Post Capitulum semper respondetur *Deo gr̄atias.*

XXX. DE ORATIONE.

1. Oratio in Vesperis et Laudibus dicitur post Antiphonas ad *Magnificat.* et *Benedictus.* immediate, nisi quando dicendæ sunt Preces, quæ dicuntur post Antiphonam, et in fine illarum Oratio. Ad Primam et alias Horas Oratio dicitur post Responsorium breve, nisi dicendæ sint Preces: tunc enim Oratio dicitur post Preces. Ad Completorium Oratio dicitur post Antiphonam *Salva nos.* nisi dicendæ sint Preces: et tunc dicitur post illas.

2. Ad Primam et Completorium nunquam mutantur Orationes, quæ habentur in Psalterio, præterquam in triduo ante Pascha, in quo triduo ad omnes Horas usque ad Nonam Sabbati sancti inclusive post Psalmum *Miserere.* dicitur Oratio diei, ut suo loco ponitur. In aliis Horis regulariter dicitur Oratio quæ dicta est in primis Vesperis. In Quadragesima autem, Quatuor Temporibus, Vigiliis, et Feria secunda Rogationum, Oratio quæ dicta est in Laudibus, dicitur tantum ad Tertiam, Sextam et Nonam. In Vesperis autem sequentibus, si fit de Feria, dicitur vel alia propria, ut in Quadragesima, vel Dominicæ præcedentis, ut in aliis Feriis. Quæ Oratio præcedentis Dominicæ semper dicitur in feriali Officio per Hebdomadam, quando propria non assignatur. Infra Octavas dicitur Oratio ut in die Festi: similiter et in die Octava, nisi alia propria assignetur.

3. Ante Orationem, etiam quando aliquis solus recitat Officium, semper dicitur Versus *Dominus vobiscum.* et respondetur. *Et cum spiritu tuo.* Qui Versus non dicitur ab eo qui non est saltem in ordine Diaconatus, nec a Diacono, præsentate Sacerdote, nisi de illius li-

centia. Si quis autem ad Diaconatus ordinem non pervenerit, ejus loco dicat *Domine exaudi orationem meam.* et respondetur *Et clamor meus ad te veniat.* Deinde dicitur *Orémus.* postea Oratio: quæ si unica tantum dicatur, Versus *Dominus vobiscum.* vel *Domine exaudi.* repetitur finita Oratione, postquam fuerit responsum *Amen.* Sin autem plures Orationes dicendæ sint, ante quamlibet Orationem dicitur Antiphona et Versus, deinde *Orémus:* et post ultimam Orationem repetitur *Dominus vobiscum.* postea dicitur *Benedicamus Domino,* respondetur *Deo gr̄atias.* Deinde dicitur Versus *Fidelium animæ:* qui Versus non dicitur post *Benedicamus Domino.* ad Primam ante *Pretiosa.* etc. neque ad Completorium ante Versum *Benedicat.* etc., nec quando post aliquam Horam immediate sequitur Officium parvum beatæ Mariæ, vel Officium Defunctorum, aut Septem Psalmi Pœnitentiales, vel solæ Litanie.

4. Si Oratio dirigatur ad Patrem, concluditur *Per Dominum;* si ad Filium, *Qui vivis et regnas.* Si in principio Orationis fiat mentio Filii, dicatur *Per eundem;* si in fine Orationis, dicatur *Qui tecum vivit et regnat.* Si fiat mentio Spiritus sancti, dicatur *In unitate ejusdem Spiritus sancti.* etc.

5. Quando plures Orationes dicuntur, prima tantum dicitur sub sua conclusione *Per Dominum,* vel aliter, ut supra: aliæ non concluduntur, nisi in ultima Oratione; sed unicuique Orationi semper præponitur *Orémus.* præterquam in Officio Defunctorum, in quo, alio modo quam ut supra, Orationes dicuntur: item in Litanis, Orationes omnes dicuntur conjunctim sub uno *Orémus.* ut suis locis habetur.

XXXI. DE HYMNO TE DEUM.

1. Hymnus *Te Deum.* dicitur in omnibus Festis per Annum, tam trium, quam novem Lectionum, et per eorum Octavas, excepto Festo sanctorum Innocentium, nisi venerit in Dominica; dicitur tamen in ejus die Octava. Dicitur etiam in omnibus Dominicis a Pascha Resurrectionis inclusive, usque ad Adventum exclusive; et a Nativitate Domini inclusive, usque ad Septuagesimam exclusive, et in omnibus Feriis temporis Paschalis, scilicet a Dominica in Albis usque ad Ascensionem, excepta Feria secunda Rogationum in qua non dicitur.

2. Non dicitur autem in Dominicis Adventus, et a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, neque in Feriis extra tempus Paschale.

3. Cum dicitur, omittitur semper nonum, vel tertium Responsorium, et statim dicitur post ultimam Lectionem.

4. Cum non dicitur, ejus loco ponitur nonum, vel tertium Responsorium; quo dicto statim inchoantur Laudes. Similiter quando dicitur *Te Deum.* eo Hymno dicto statim inchoantur Laudes, præterquam in nocte Nativitatis Domini; quia tunc dicitur Oratio, postea celebratur Missa, ut suo loco notatur.

XXXII. DE ORATIONE DOMINICA ET SALUTATIONE ANGELICA.

1. Oratio Dominica *Pater noster.* et Salutatio angelica *Ave Maria.* semper dicitur secreto ante omnes Horas, præterquam ad Completorium, in cujus principio post Lectionem brevem *Fratres, Sobrii.* dicto Versu *Adjutorium nostrum.* dicitur tantum *Pater noster.* secreto; et in fine Completorii, statim post Orationem beatæ Mariæ, dicitur *Pater noster.* *Ave Maria.* et *Credo.* totum similiter

secreto. Finitis Horis, et dicto Versu *Fidelium animæ.* dicitur similiter secreto *Pater noster.* tantum, nisi sequatur Officium beatæ Mariæ, quia tunc post illud dicitur *Pater noster.* ut supra, et nisi alia Hora subsequatur: tunc enim dicitur semel tantum *Pater noster.* cum *Ave Maria.* pro principio sequentis Horæ; qua finita, dicitur *Pater noster.* ita ut semper dicatur in fine ultimæ Horæ. Si autem post Vesperas immediate sequatur Completorium, dicto *Fidelium animæ.* incipitur *V. Jube domne benedicere.*

2. Quando in fine Orationis Dominicæ proferendum est clara voce *Et ne nos inducas.* semper in principio eadem voce proferuntur hæc duo verba *Pater noster.* ut in Precibus, et similibus: alias nunquam proferuntur, sed dicitur totum secreto. Ad Laudes vero et Vesperas quando in feriali Officio dicuntur Preces, totum dicitur clara voce ab Hebdomadario.

3. Salutatio angelica semper dicitur ante Officium beatæ Mariæ, quando non conjungitur cum Officio Domini; quia tunc sufficit dixisse eam in principio cum Oratione Dominicæ.

XXXIII. DE SYMBOLO APOSTOLORUM ET SYMBOLO SANCTI ATHANASII.

1. Symbolum Apostolorum semper dicitur ante Matutinum et Primam, et finito Completorio post Orationem angelicam, totum secreto: etiamsi ad Primam et Completorium iterum dicendum sit cum Precibus. Quando vero dicitur cum Precibus ad Primam et Completorium, clara voce proferitur *Credo in Deum.* et in fine, *Carnis resurrectionem.* reliquum dicitur secreto: alias totum secreto dicitur, ut supra.

2. Symbolum S. Athanasii dicitur ad Primam post Psalmum

Retribue. in omnibus Dominicis per Annum, quando Officium fit de Dominica, exceptis Dominicis infra Octavas Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi, ac Dominica Resurrectionis et Pentecostes, in quibus dicuntur tantum tres Psalmi consueti, ut in Festis. In Dominicis infra alias Octavas, et in Dominica Trinitatis dicitur; alias nunquam, neque si aliquod Festum duplex celebretur in Dominica. Et in fine illius dicitur **Glória Patri.**

XXXIV. DE PRECIBUS.

1. Preces sunt aliquot Versus qui aliquando dicuntur ante Orationem, incipientes a **Kyrie eleison.** vel a **Pater noster.**

2. Preces dominicales ad Primam et Completorium, ut in Psalterio, non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, nec in Vigilia Epiphaniæ, et Feria sexta et Sabbato post Octavam Ascensionis, etiamsi infra Octavam fiat Officium de Dominica, vel alio Festo semiduplici, quia tunc ratione Octavæ non dicuntur; alias autem semper dicuntur.

3. Preces feriales ad Laudes et per Horas distinctæ, ut in Psalterio, dicuntur tantum in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, et Vigiliarum quæ jejuntantur (exceptis Vigilia Nativitatis Domini, ac Vigilia et Quatuor Temporibus Pentecostes), et tunc dicuntur flexis genibus. In aliis Feriis per Annum nunquam dicuntur nisi Dominicales, et in illis non flectuntur genua.

4. In Feriis Adventus, Quadragesimæ, et Quatuor Temporum, dicuntur Preces feriales etiam ad Vesperas, si non sequatur Festum: ad Completorium dicuntur consuetæ de Dominica, sed flexis genibus. Dicuntur autem Preces flexis genibus ab Hebdomadario usque ad Versum **Dominus vobiscum.** ante primam Orationem: a cir-

cumstantibus autem, usque ad Versum, **Benedicamus Domino.** post ultimam Orationem.

5. In Vigiliis Preces feriales dicuntur tantum ad Matutinum, et per Horas: ad Vesperas vero sequentes non dicuntur, quia inde fit de Festo. Quod si post Vigiliam sancti Mathiæ sequatur primus dies Quadragesimæ, in Vesperis dicuntur Preces feriales, quamvis dicenda sit Oratio Dominicæ præcedentis, et non Vigiliæ. Quod etiam servatur quando in Feria sexta et Sabbato Quatuor Temporum Septembris fit Officium de Feria, cum in eis non occurrat Festum novem Lectionum: tunc enim in Vesperis Feria sexta dicuntur Preces, quamvis dicenda sit Oratio Dominicæ præcedentis, non autem Feriæ Quatuor Temporum.

6. Psalmus **Miserere.** dicitur cum Precibus ad Vesperas tantum, et Psalmus **De profundis.** ad Laudes. In Officio Defunctorum dicuntur Psalmi, qui in eo Officio designantur.

XXXV. DE COMMEMORATIONIBUS COMMUNIBUS SEU SUFFRAGIIS SANCTORUM.

1. Commemorationes communes, seu Suffragia de Sanctis, quæ habentur in Psalterio post Vesperas Sabbati, dicuntur in fine Vesperarum et Laudum, ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Passionis exclusive, et ab Octava Pentecostes usque ad Adventum exclusive, in Dominicis, Feriis et Festis (nisi Officium sit duplex, vel infra Octavas, etiamsi de Dominica, vel Semiduplici infra eas fiat), et illis adjungitur Commemoratio de Patrono, vel Titulo Ecclesiæ, ante vel post Commemorationem de S. Maria, de S. Joseph, et de Apostolis, pro dignitate illius; ita tamen, ut semper ultimo loco ponatur Comme-

moratio de Pace. Et ante illas in feriali Officio fit Commemoratio de Cruce, quæ habetur in Psalterio post Laudes Feriæ secundæ.

2. Tempore Paschali fit alia Commemoratio de Cruce, ut ibi ponitur in Laudibus Feriæ secundæ post Dominicam in Albis, et ea solum tunc dicitur; non tamen in Duplicibus, neque infra Octavas, neque in Officio votivo de sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, aut de Passione Domini.

3. Si facienda sit Commemoratio alicujus Festi occurrentis, semper fit ante ipsa Suffragia consuetæ, etiam ante Commemorationem de Cruce.

4. Commemoratio de sancta Maria non fit cum aliis, quando dicitur ejus Officium parvum, nec quandocumque fit Officium de ea.

XXXVI. DE ANTIPHONIS B. MARIE IN FINE OFFICII.

1. Antiphonæ beatæ Mariæ posite in fine Psalterii post Completorium, singulæ dicuntur pro temporis diversitate, ut ibi annotatur, præterquam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha.

2. Dicuntur autem extra Chorum, tantum in fine Completorii, et in fine Matutini, dictis Laudibus, si tunc terminandum sit Officium; alioquin, si alia subsequatur

Hora, in fine ultimæ Horæ. In Choro autem semper dicuntur quandocumque terminata aliqua Hora discedendum est a Choro.

3. Nunquam vero dicuntur post aliquam Horam, quando subsequitur cum Officio diei Officium Defunctorum, vel Septem Psalmi Pœnitentiales, aut Litanias, præterquam post Completorium, in quo semper dicuntur, etiamsi prædicta subsequantur: neque etiam dicuntur quando post aliquam Horam immediate subsequitur Missa. Dicuntur autem flexis genibus (præterquam in diebus Dominicis, a primis Vesperis Sabbati, et toto tempore Paschali), Hebdomadario tamen ad Orationem surgente.

XXXVII. DE OFFICIO PARVO B. MARIE ET ALIIS.

1. De Officio parvo B. Mariæ, de Officio Defunctorum, de Septem Psalmis Pœnitentialibus, et Litanis, et de Psalmis Gradualibus, quando et quomodo, tam in Choro quam extra Chorum, dicenda sint, habentur suis locis propria Rubricæ circa finem Breviarii.

2. Tempore Paschali in Officio parvo beatæ Mariæ, quod dicitur in Choro, non additur **Alleluia** Antiphonis, neque Versibus, neque Responsoriis.

— ❖ — **Duae Tabellae** — ❖ —
EX RUBRICIS GENERALIBUS EXCERPTÆ.

In quarum prima statim videri poterit de quo celebrandum erit Officium, si plura eodem die Festa occurrant.

In secunda vero, quomodo Officium præcedens concurret in Vesperis cum Officio sequentis diei.

Ex utraque Tabella hoc ordine reperietur quod quaeritur.

Rimum inveniatur numerus positus in quadrangulo illo, in quo Festa de quibus est controversia, sibi invicem occurrunt :

deinde legatur regula juxta dictum numerum descripta, et ex ea clare videbitur quid sit agendum.

Exempli gratia : Quadrangulus, in quo sibi invicem occurrunt Duplex primæ classis et Dominica primæ classis, erit qui est in angulo superiori primæ Tabellæ, in quo signatus est numerus 1., quia si ad eum tam Duplex quam Dominica prædicta ex eorum locis recto tramite pergerent, in eo sibi invicem occurrerent. Regula autem juxta dictum numerum apposita sic habet :

1. **Translatio de primo, Officium de secundo.** Id est, Duplex primæ classis prædictum transferatur, et Officium fiat de Dominica primæ classis : quia cum in his regulis dicitur, De primo seu præcedenti, intelligitur de Festo in superiori parte Tabellæ apposito, ut Duplex prædictum; cum de secundo vel sequenti, de Festo in inferiori parte sub numeris apposito, ut Dominica prædicta.

In aliquibus autem quadrangulis nullus appositus est numerus, vel quia nullus occursum, neque concursus esse potest, vel quia in

propriis locis annotatur in Breviario quid sit agendum.

Scire tamen oportet quæ sint Duplicia primæ et secundæ classis, et majora per Annum, et quæ Dominicæ, et Feriæ majores dicantur.

DUPLICIA PRIMÆ CLASSIS, in quibus nulla fit Commemoratio quorumcumque Festorum concurrentium, nisi prout supra in Rubricis.

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Pascha Resurrectionis, cum tribus antecedentibus et duobus sequentibus diebus.
Ascensio Domini.
Pentecostes, cum duobus sequentibus diebus.
Festum Corporis Christi.
Festum Sacratissimi Cordis Jesu.
Immaculata Conceptio, } B. M. V.
Annuntiatio et }
Assumptio }
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Festum S. Joseph Sponsi beatæ Mariæ Virginis.
Festum SS. Apostolorum Petri et Pauli.
Festum Omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Patronus, vel Titulus Ecclesiæ.

DUPLICIA SECUNDÆ CLASSIS, in quibus de Simplicibus fit Commemoratio in Laudibus tantum; de aliis ut in Rubricis.

Circumcisio Domini.
Festum Ssni Nominis Jesu.
Festum Ssniæ Trinitatis.
Festum Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C.
Inventio Sanctæ Crucis.

Purificatio }
Visitatio } B. M. V.
Nativitas }
Solemnitas SS. Rosarii }

Dedicatio S. Michaelis Archangeli.
Festum Patrocinii S. Joseph Sponsi B. M. V.
Natalitia undecim Apostolorum.
Festa Evangelistarum.
Festum S. Stephani Protomartyris.
Festum SS. Innocentium Martyrum.
Festum S. Laurentii Mart.
Festum S. Annæ Matris B. M. V.
Festum S. Joachim Patris B. M. V.

DOMINICÆ MAJORES
dividuntur in duas classes.

DOMINICÆ I. CLASSIS,
quæ nunquam omittuntur.

Prima Adventus.
Prima Quadragesimæ.
Passionis.
Palmarum.
Paschæ.
In Albis.
Pentecostes.
Trinitatis.

DOMINICÆ II. CLASSIS,
quæ non omittuntur, nisi occurrente Duplici j. classis; et tunc de iis fit Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus.

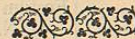
Secunda }
Tertia } Adventus.
Quarta }
Dominica } Septuagesimæ.
} Sexagesimæ.
} Quinquagesimæ.
Secunda }
Tertia } Quadragesimæ.
Quarta }

DUPLICIA MAJORA PER ANNUM,
quæ aliis Duplicibus minoribus præferuntur.

Transfiguratio Domini.
Exaltatio sanctæ Crucis.
Dedicatio Archibasilicæ Sanctissimi Salvatoris.
Duo Festa Septem Dolorum B. M. V.
Commemoratio B. M. V. de Monte Carmelo.
Dedicatio S. Mariæ ad Nives.
Festum Ssni Nominis Mariæ.
Festum de Mercede B. M. V.
Præsentatio B. M. V.
Appariti S. Michaelis Archangeli.
Festum SS. Angelorum Custodum.
Decollatio S. Joannis Baptistæ.
Cathedra S. Petri Apostoli utraque.
Festum ejusdem ad Vincula.
Conversio S. Pauli Apostoli.
Commemoratio S. Pauli Apostoli.
Dedicatio Basilicarum SS. Apostolorum Petri et Pauli.
Festum S. Joannis ante portam Latinam.
Festum S. Barnabæ Apostoli.
Festum S. Benedicti Abbatis.
Festum S. Dominici Confessoris.
Festum S. Francisci Assisiensis Confessoris.
Festum Patronorum minus principalium.

FERIÆ MAJORES,
de quibus semper fit Commemoratio.

Adventus.
Quadragesimæ.
Quatuor Temporum.
Secunda Rogationum.

Catalogus Festorum

QUÆ UTI PRIMARIA, VEL SECUNDARIA RETINENDA SUNT,
EX DECRETIS GENERALIBUS S. R. C. DIEI 27 AUGUSTI 1893
ET 5 FEBRUARII 1895.

FESTA PRIMARIA

IN KALENDARIO UNIVERSALI.

§ I. Duplicia primæ classis.

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Pascha Resurrectionis.
Ascensio Domini.
Pentecostes.
Festum Corporis Christi.
Immaculata Con-
ceptio } B. M. V.
Assumptio }
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Festum S. Joseph Sponsi B. M. V.
Festum SS. Apostolorum Petri et
Pauli.
Festum Omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Patronus, vel Titulus Ecclesiæ.
Patronus principalis Regionis,
vel Diœcesis, aut loci.

§ II. Duplicia secundæ classis.

Circumcisio Domini.
Festum Sanctissimæ Trinitatis.
Purificatio } B. M. V.
Visitatio }
Nativitas }
Dedicatio S. Michaelis Archangeli.
Natalitia undecim Apostolorum.
Festa Evangelistarum.
Festum S. Stephani Protomartyris.

FESTA SECUNDARIA

IN KALENDARIO UNIVERSALI.

§ I. Duplicia primæ classis.

Sacratissimi Cordis Jesu.
§ II. Duplicia secundæ classis.
Festum Sanctissimi Nominis Jesu.

Festum SS. Innocentium Martyrum.
Festum S. Laurentii Martyris.
Festum S. Annæ Matris B. Mariæ V.
Festum S. Joachim Patris B. Mariæ V.

§ III. Duplicia majora per annum.

Transfiguratio Domini.
Dedicatio Archibasilicæ Sanctissimi Salvatoris.
Dedicatio S. Mariæ ad Nives.
Festum SS. Angelorum Custodum.
Dedicatio Basilicarum SS. Petri et Pauli Apostolorum.
Festum S. Barnabæ Apostoli.
Festum S. Benedicti Abbatis.
Festum S. Dominici Confessoris.
Festum S. Francisci Confessoris.
Festum Patronorum minus principalium.

§ IV. Alia duplicia per annum.

Dies Natalitia, vel quasi Natalitia uniuscujusque Sancti.
PRO ALIQUIBUS LOCIS.
S. Gabrielis Archangeli.
S. Raphaelis Archangeli.
Dies Natalitia, vel quasi Natalitia uniuscujusque Sancti.
Commemoratio Sanctorum, quorum Corpora, vel Reliquiæ in Ecclesiis Diœceseos asservantur.

§ III. Duplicia majora.

Exaltatio S. Crucis.
Duo Festa Septem Dolorum
Commemoratio de Monte Carmelo
Festum Ssmi Nominis
Festum de Mercede
Præsentatio
Apparitio S. Michaelis Archangeli.
Decollatio S. Joannis Baptistæ.
Cathedra S. Petri Apostoli utraque.
Festum ejusdem ad Vincula.
Conversio, et Commemoratio S. Pauli Apostoli.
Festum S. Joannis ante Portam Latinam.

B. Mariæ V.

PRO ALIQUIBUS LOCIS.

Officia Mysteriorum et Instrumentorum Passionis D. N. J. C.
Sanctissimi Redemptoris.

Sanctæ Familiæ Jesu, Mariæ, Joseph.
Purissimi Cordis Mariæ.
Desponsationis, Maternitatis, Puritatis, Patrocinii B. M. V.
Translationis Almæ Domus B. M. V.
Expectationis Partus B. M. V.
B. M. V. Auxilium Christianorum.
Prodigiorum B. M. V.
Apparitionis B. M. V. Immaculatæ.
Manifestationis B. M. V. Immaculatæ, a sacro Numismate.
Commemoratio Omnium SS. Summorum Pontificum.
Item alia quæcumque Festa sive Domini, sive B. M. V. sub aliquo peculiari titulo, sive Sanctorum, præter eorundem natalem diem, uti Inventionis Corporum, Translationis, Receptionis, Patrocinii et hisce similia.

